

Схвалено
Протоколом педагогічної
ради
N- 01
Від 28.08.2025р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Літинського ліцею –
опорного закладу загальної
середньої освіти №2

_____ **Тетяна КАТРІНА**
28.08.2025

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Літинського ліцею – опорного закладу загальної середньої освіти №2

**перший цикл початкової освіти – адаптаційно-ігровий (1-2 роки
навчання) та**

другий цикл початкової освіти – основний (3-4 роки навчання);

на 2025/2026 навчальний рік

ВСТУП

Освітня програма Літинського ліцею – опорного закладу загальної середньої освіти №2 (далі – Заклад) містить комплекс освітніх компонентів, спланованих та організованих Закладом для досягнення учнями визначених цією програмою очікуваних результатів навчання, для всебічного розвитку, виховання і соціалізації особистостей, які здатні до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, мають прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готових до свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності, громадянської активності та досягнення *відповідного рівня обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей*, визначених Державними стандартами освіти.

Освітня програма розроблена за змістом та на виконання:

- Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- [постанови Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»](#);
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205;
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р;
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87;
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» ([у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»](#));

- наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- наказами Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021, № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. №1358, від 02.02. 2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324) (гриф Міністерства станом на 01 серпня 2022 року надано 95 модельним навчальним програмам), від 03.08.2022 № 698 та від 12.08.2022 № 743-22 щодо оновлення змісту освітніх програм для учнів 1-11 класів.
- [наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;](#)
- [наказу Міністерства освіти і науки України від 07.08.2024 № 1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;](#)
- [наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».](#)

Пояснювальна записка

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму першого та другого циклів початкової освіти Літинського ліцею - опорного закладу загальної середньої освіти №2 розроблено відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», наказу МОН № 743 від 12.08.2022 року «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;

- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей, перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави,

рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти.

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів:

1-А класу (науково-педагогічний проєкт «Інтелект України») – 23 години на тиждень (805 годин/навч.рік);

2-А класу (науково-педагогічний проєкт «Інтелект України») - 25 годин на тиждень (875 годин/навч.рік);

3-А, 4-А класи (науково-педагогічний проєкт «Інтелект України») -26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік);

1-Б клас – 22 години на тиждень (770 годин/навч.рік);

2-Б,В класи – 24 години на тиждень (1680 годин/ навч.рік);

3-Б,В - 25 годин на тиждень (1750 годин/навч.рік)

4-Б класи – 25 годин на тиждень (875 годин/навч.рік).

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем. Повноцінність початкової освіти реалізується як інваріантної, так і варіативної складових.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти I ступеня (Додаток).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Відповідно до мов навчання у Літинському ліцеї ОЗЗСОН№2 у 1-4 класах передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання (таблиця 1).

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення курсів за вибором:

- у 1-А класі передбачено додаткова година на вивчення англійської мови;

- у 2-А, 3-А, 4-А класах передбачено додатково 1 годину на вивчення предмета «Я пізнаю світ».

На основі навчального плану Літинський ліцей ОЗЗСОН№2 складає на кожен навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Учні з особливими освітніми потребами (з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, інтелектуального розвитку, тяжкими порушеннями мовлення, затримкою психічного розвитку), здобувають початкову освіту в закладі загальної середньої освіти за індивідуальними робочими навчальними планами, затвердженими наказами МОН України.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями

Освітню програму Літинського ліцею ОЗЗСОН№2 для І ступеня укладено за сімома основними освітніми галузями.

Освітні галузі 1-2 клас НУШ:

Мовно-літературна (українська мова і літературне читання, англійська мова)

Математична (Математика)

Природнича («Я досліджую світ»)

Технологічна (дизайн і технології)

Інформатична (Я досліджую світ)

Соціальна і здоров'язбережувальна (Я досліджую світ)

Громадянська та історична (Я досліджую світ)

Мистецька (мистецтво або музичне мистецтво і образотворче мистецтво)

Фізкультурна (фізична культура)

Освітні галузі 3-4 класи:

Мови і літератури («Українська мова», «Літературне читання», «Іноземна мова»)

Математика («Математика»)

Суспільствознавство (**«Я досліджую світ»**)

Природознавство (**«Природознавство»**)

Мистецтво (**«Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»**)

Технології (**«Трудове навчання» та «Інформатика»**)

Здоров'я і фізична культура (**«Фізична культура»**)

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (2-4 класи) та Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1 клас) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладами загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;
- запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування (етика, риторика, рідний край, хореографія тощо);
- індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 30 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань навчального закладу. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» формується з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення.

Для недопущення перевантаження учнів буде враховано їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо).

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Очікувані результати навчання (компетентностей) здобувачів освіти, визначених відповідним державним стандартом загальної початкової освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма (1 клас) має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень;

та **наскрізних умінь**: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Результати навчання (2-4 класи) повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як вміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Форми оцінювання здобувачів початкової освіти.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербально-формувальному оцінюванню, у 3-4 – рівнево-підсумковому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

В освітньому процесі 1–4 класів за Програмою Інтелект України реалізуються:

🌐 інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення, зокрема кооперативне навчання, навчання на основі власних відкриттів, робота в парах або групах, технологія навчання в грі, дискусія, метод проєктів, тренінги (соціально-психологічні тренінги, тренінги особистісного зростання тощо), афірмації, що спрямовані на становлення учнів як суб'єктів життєдіяльності, патріотів України, активних членів громадянського суспільства, які сповідують традиційні й новітні демократичні цінності, ідеї позитивного мислення, а також здатні самостійно та критично мислити, працювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми;

🌐 технологія STEM-освіти (навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання; запитальне навчання, розв'язування винахідницьких задач тощо);

🌐 технологія раціонального читання, метою якої є формування в учнів таких наскрізних умінь, означених у Законі України «Про освіту» (стаття 12), як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, а також спроможність опрацьовувати значний обсяг наукової та навчальної інформації за обмежений час. Сутність цієї технології полягає в системній роботі над формуванням в учнів: 1) технічної складової читання за допомогою комплексу спеціальних вправ, що спрямовані на підвищення темпу читання вголос і подумки, розширення обсягу симультанного сприйняття одиниць тексту й удосконалення процесів запам'ятовування; 2) здатності розуміти прочитане, критично осмислювати й оцінювати інформацію завдяки вправам «Ключові слова», «Питайлик», «Техніка аргументації»; 3) спроможності переказувати текст, виділяючи інформацію, яку необхідно запам'ятати, та раціонально запам'ятовувати її, висловлювати усно та письмово власну думку щодо прочитаного, обґрунтовуючи її, завдяки комплексу вправ; 4) уміння створювати на основі прочитаного власні есе, тексти-розповіді, тексти-описи, тексти-міркування;

🌐 технологія повного засвоєння навчальних одиниць, що ґрунтується на таксономії Б. Блума, методиці інтервальних повторень;

🌐 технологія збагачення освітнього процесу, що ґрунтується на тріадній моделі збагачення Дж. Рензулі. Відповідно до цієї моделі в Програмі передбачено систему заходів, спрямованих на створення умов для розвитку в учнів мотивації, креативності та інтелекту.

ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ

Освітні галузі 1-2 клас НУШ:

Мовно-літературна (українська мова і літературне читання, англійська мова)

Математична (Математика)

Природнича («Я досліджую світ»)

Технологічна (дизайн і технології)

Інформатична (Я досліджую світ)

Соціальна і здоров'язбережувальна (Я досліджую світ)

Громадянська та історична (Я досліджую світ)

Мистецька (мистецтво або музичне мистецтво і образотворче мистецтво)

Фізкультурна (фізична культура)

Мовно-літературна освітня галузь (українська мова і літературне читання, англійська мова) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Математична галузь (математика) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі («Я досліджую світ») можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь (інформатика) починає реалізовуватися з 2-го класу та ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для:

- доступу до інформації (знання, де шукати і як отримувати інформацію);

- опрацювання інформації;
- перетворення інформації із однієї форми в іншу;
- створення інформаційних моделей;
- оцінки інформації за її властивостями.

Технологічна освітня галузь (дизайн і технології) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь (мистецтво або музичне мистецтво, образотворче мистецтво) ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь може реалізуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення

індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей,
- проведення індивідуальних консультацій,
- проведення групових занять.

Освітні галузі 3-4 класи:

Мови і літератури («Українська мова», «Літературне читання», «Іноземна мова»)

Математика («Математика»)

Суспільствознавство («Я досліджую світ»)

Природознавство («Природознавство»)

Мистецтво («Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»)

Технології («Трудове навчання» та «Інформатика»)

Здоров'я і фізична культура («Фізична культура»)

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Літературне читання», «Російська мова», «Іноземна мова».

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно: - «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі» (3-4 класи).

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (2-4 класи) та Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»

(1 клас) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати **внутрішньопредметні** і **міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Навчальні плани на 2024-2025 навчальний рік складено:

для 1-4-х класів (НУШ) - за Типовими навчальними планами початкової школи, для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743), Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743»

Типовий навчальний план для 1-2 класів початкової школи з українською мовою навчання

Навчальні предмети / Інтегровані курси	Кількість годин на тиждень у класах		
	1	2	Разом
Українська мова	5	5	10
Іноземна мова	2	3	5
Математика	3	3	6
Я досліджую світ*	7	8	15
Мистецтво**	2	2	4
Фізична культура ***	3	3	6
Усього	20+3	21+3	41+6
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	42
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	48

* Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 4; інформатика – 1 (у 2 класі)

** Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

**Типовий навчальний план для 3-4 класів початкової школи
з навчанням українською мовою**

Навчальні предмети / Інтегровані курси	Кількість годин на тиждень у класах		
	3	4	Разом
Українська мова	5	5	10
Іноземна мова	3	3	6
Математика	4	4	8
Я досліджую світ*	7	7	14
Інформатика	1	1	2
Мистецтво**	2	2	4
Фізична культура ***	3	3	6
Усього	22+3	22+3	44+6
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
І гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23	46
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26	52

* Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язберезжувальна, громадянська та історична – разом 4.

** Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

для 1-4-х, класів(Інтелект-України) – за Типовими навчальними планами початкової школи, затверджені наказом Міністерства освіти і науки №140 від 03.02.2021 року «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2016 року №1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»;

Перелік навчальних програм, які мають / можуть використовуватися в освітньому процесі для реалізації Програми.

Освітня галузь	Предмет/інтегрований курс/курс за вибором	Повна назва програми
Мовно-літературна	Іноземна мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас 3-4 клас Наказ МОН України від від 12.08.2022 № 743-22
Інформатична	Інформатика	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас 3-4 клас Наказ МОН України від від 12.08.2022 № 743-22
Мистецька	Мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас 3-4 клас Наказ МОН України від від 12.08.2022 № 743-22
Фізична культура	Фізична культура	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас 3-4 клас Наказ МОН України від від 12.08.2022 № 743-22

**Перелік навчальних програм, які мають / можуть використовуватися
для реалізації освітньої програми
Навчальні програми з грифом
«Схвалено до для використання в освітньому процесі»:**

Навчальна програма «Українська мова. 1–4 класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково- педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.: Булахова Л. М., Гавриш І. В., Жук Г. О., Райська Т. В., Сєверіна О. В., Щербакова О. О., Ярмак І. М.)	1–4	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти від 20 червня 2023 (протокол № 5); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0139- 2023
Навчальна програма «Математика. 1–4 класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Доценко С. О.)	1–4	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти від 20 червня 2023 (протокол № 5); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0140-2023
Навчальна програма «Я пізнаю світ. 1-4 класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт. Булахова Л. М., Гавриш І. В., Доценко С. О., Жук Г. О., Калиновська Г. О., Райська Т. В., Сєверіна О. В., Щербакова О. О., Ярмак І. М.)	1–4	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти від 20 червня 2023 (протокол № 5); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0141-2023

Навчальний план

Літинського ліцею ОЗЗСО №2 на 2025-2026 навчальний рік

Початкова школа 1-4 класи
за освітньою програмою під редакцією Р.Шияна(НУШ)

Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень			
	1-Б	2-Б,В	3-Б,В	4-Б
Українська мова	5	5	5	5
Математика	3	3	4	4
Інформатика			1	1
Я пізнаю світ				
Я досліджую світ	7	8	7	7
Іноземна мова	2	3	3	3
Мистецтво	2	2	2	2
Фізична культура	3	3	3	3
Разом	19+3	21+3	22+3	22+3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня	20	22	23	23
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	22	24	25	25

Навчальний план

Літинського ліцею ОЗЗСО №2 на 2025-2026 навчальний рік

Початкова школа 1-4 класи **за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»**

<i>Назва навчального предмета</i>	<i>Кількість годин на тиждень</i>			
	1 -А	2-А	3-А	4-А
Українська мова	6	6	6	6
Математика	3	4	4	4
Інформатика			1	1
Я пізнаю світ	8	8	8	8
Я досліджую світ				
Іноземна мова	2	3	3	3
Мистецтво	1	1	1	1
Фізична культура	2	2	2	2
Разом	20 +2	22+2	23+2	23+2
Додаткові години на вивчення предметів інваріативної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1
Іноземна мова	1			
Я пізнаю світ		1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня	21	22	24	24
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	23	25	26	26

Форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- *урок формування компетентностей;*
- *урок розвитку компетентностей;*
- *урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;*
- *урок корекції основних компетентностей;*
- *комбінований урок.*

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусія, уроки з навчанням одних учнів іншими тощо), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Кожен тип уроку має свою структуру, тобто етапи побудови уроку, їх послідовність, взаємозв'язки між ними. Характер елементів структури визначається завданнями, які слід постійно вирішувати на уроках певного типу, щоб найбільш оптимальним шляхом досягти тієї чи іншої дидактичної, розвиваючої та виховної мети уроку. Визначення і послідовність цих завдань залежать від логіки і закономірностей освітнього процесу. Зрозуміло, логіка засвоєння знань відрізняється від логіки формування навичок і вмінь, а тому і різняться структура уроків відповідних типів. Кожний тип уроку має свою структуру.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досягатимуться через використання діяльнісного підходу, проблемного навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Характерною ознакою оцінювання в початкових класах є рівноправна взаємодія учасників освітнього процесу, спрямована на формування суб'єктної позиції учнів через активне залучення їх до самооцінювання/взаємооцінювання і прийняття рішень щодо подальшої навчальної діяльності.

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» оцінювання ґрунтується на принципах дитиноцентризму, об'єктивності, доброчесності, справедливості, неупередженості, систематичності,

критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.

Реалізацію формувальної функції оцінювання забезпечують відстеженням динаміки навчального поступу учня/учениці, визначенням його/її навчальних потреб та подальшим спрямуванням освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

Діагностувальна функція дає можливість виявити стан набутого учнями досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток. Обидві функції взаємодоповнюють одна одну і зумовлюють особливості організації оцінювальної діяльності.

Об'єктами оцінювання є результати навчання здобувачів освіти, у тому числі процес їх досягнення ними. Відповідно до пункту 22 статті 1 Закону України «Про освіту» результати навчання - це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Задля здійснення оцінювання з урахуванням вікових особливостей учнів 1-4 класів щодо можливостей оволодіння певними складниками результатів навчання серед них виокремлюються об'єктивні результати навчання (знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними, уміння та навички оперувати знаннями, уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності, що відображено в обов'язкових/очікуваних результатах навчання) та особистісні надбання учня/учениці (активність, ініціативність; старанність, наполегливість; комунікабельність, здатність співпрацювати; самостійність, відповідальність; ціннісні ставлення), які він/вона виявляє у процесі досягнення результату навчання.

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;

- підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання в закладі і триває постійно, має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;

аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;

мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати;

виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Результати формувального оцінювання виражаються вербальною оцінкою, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив думку учень/учні. Оцінювальне судження вчителя слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час самооцінювання і взаємооцінювання.

У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року проводяться тематичні діагностувальні роботи. Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання фіксуються у зошитах для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, повідомляючи учням та їхнім батькам.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання. Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка фіксується у класному журналі та свідоцтвах досягнень учнів.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021р. «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» у 1-2 класах об'єктивні результати навчання виражаються вербальною оцінкою, у 3-4 класах під час підсумкового оцінювання з метою отримання об'єктивних результатів навчання запроваджена рівнева оцінка. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначається буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)».

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 13.07.2021 №813).

З метою забезпечення вільного вибору педагогічними працівниками методик, технологій навчання підходи до оцінювання у різних класах закладу освіти можуть мати відмінності, що спрямовані на реалізацію обраних освітніх програм. Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу загальної середньої освіти.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтвах досягнень учня/учениці.

В 1-4 класах, які навчаються за науково-педагогічним проєктом «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ» оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1–2 класів має формувальний характер, здійснюється вербально та передбачає активне залучення здобувачів освіти до самоконтролю й самооцінювання. У 1-му класі передбачено формувальне і підсумкове оцінювання. Останнє здійснюється лише в кінці навчального року та має на меті визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Облік результатів підсумкового оцінювання фіксується вчителем у свідоцтві досягнень. Результати навчання учнів 2-х класів підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Тривалість виконання діагностичної роботи не має перевищувати 35 хвилин (5 хвилин — інструктаж, 30 хвилин — виконання роботи). Діагностичні роботи, що проводяться з мовно-літературної, математичної та природничої освітніх галузей, учні виконують у зошитах для діагностичних робіт або на окремих аркушах тощо. Результатом оцінювання діагностичної роботи є оцінне судження («має значні успіхи» / «демонструє помітний прогрес» / «досягає результату з допомогою вчителя» / «потребує уваги й допомоги»). Оцінні судження не фіксуються в Класному журналі, але можуть зберігатися в учнівському портфоліо. Оцінювання результатів навчання учнів 3–4-х класів здійснюється за допомогою формувального та підсумкового оцінювання відповідно до вимог чинного законодавства. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, що здійснюється лише з метою моніторингу якості освітнього процесу в класах.

Упродовж навчання в початковій школі за науково-педагогічним проєктом «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ» учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії та самооцінювання, що сприяє стимулюванню відповідальності,

розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин і корекції в знаннях, уміннях, навичках.

Освітня програма в обсязі ____ сторінок пронумерована,
прошнурована, скріплена печаткою.

28 серпня 2025 р.

Директор _____ Тетяна КАТРІНА
підпис

М.П.